

Item: 3511

Kiad sor: 08/18/1989 20:03:34

Om Fejléc: kiad rvk1003 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: Beszélgetés Cseke Lászlóval

Hír:

München, 1989. augusztus 17. (SZER, Szerkesztők fóruma) - A SZER első irodája olyan országban, ahová a műsorait sugározza, rövidesen megkezdte működését. Tulajdonképpen bizonyos értelemben már meg is kezdte idén, június 30-ikán, amikor a rádió magyar osztályának állandó budapesti tudósítója: Szócs Géza megkapta a hivatalos akkreditációt a magyar külügyminisztériumtól. Azóta az ő rendszeres újságírói tevékenysége képviseli a budapesti irodát - mint a Világhíradókban való közreműködése is tanúsítja - legalábbis addig, amíg a budapesti iroda fizikai értelemben is meg nem kezdi működését. És ez már nem sokáig várat magára.

Éppen ebben az ügyben látogatott a közelmúltban Magyarországra Russel Pool a Szabad Európa/Szabadság Rádió alelnöke Cseke László kollégám társaságában - és Cseke László most itt ül mellettem a stúdióban. Az e heti szerkesztők fórumán ennek az útnak néhány tapasztalatáról számol be hallgatóinknak.

Mindenekelőtt: mi volt ennek az öt napos látogatásnak a célja?

- Múlt héten kezdődött ez a látogatás, hétfőtől szombatig tartott. Elsőrendű célja az volt, hogy a SZER részéről kiválasztott és megfelelőnek talált irodahelyiség, valamint a szolgálati lakás ügyében a rádió egy reprezentánsa - az említett Russel Pool - aláírja a szerződést a diplomáciai testületet ellátó szervezetenél. Ugyanis ezekről a lakásokról ez a Külügyminisztériumhoz tartozó szervezet gondoskodik. Tehát mi bérbe vettünk egy irodahelyiséget a Bajcsy-Zsilinszky úton, és a Tanács köruton egy szolgálati lakást. Erről a szerződést múlt héten aláírtuk, ezzel megpecsételődött. A szerződést egyelőre mindkét esetben két-két évre kötöttük meg, illetve így írta alá a két fél.

- Ez volt a fő célja a látogatásnak? (folyt.)

Item: 3512

Kiad sor: 08/18/1989 20:10:27

Om Fejléc: kiad rvk1004 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - Beszélgetés Cseke Lászlóval - 1. folyt.

Hír:

- Ez volt a fő célja. Ezzel párhuzamosan természetesen az iroda, valamint az irodában létesítendő stúdió ügyében megtegyük az előkészületeket. A legelső előkészület az volt, hogy tárgyalni kellett a Magyar Postával a Krisztina épületében - Budán folyt a tárgyalás. Rendkívül szívélyesen fogadtak bennünket mindenütt. Korrektül, előzékenyen és nagyon sok esetben a kérésünket úgy teljesítették, hogy tényleg nem is számoltunk azzal például, hogy mi három telefonvonalra gondoltunk, de kaptunk egy negyediket is a telefax számára.

- Erre még visszatérünk. Tehát a látogatás kifejezetten az iroda megnyitását készítette elő.

- Csak az iroda megnyitásával kapcsolatos mindennemű szerződés megkötése, illetve tárgyalás lebonyolítása - olyan esetben is, hogy milyen bútort vásárolunk az iroda és a szolgálati lakás számára.

- Persze nem volt könnyű eljutni eddig az aktusig, hogy elmentetek, és Russel Pool aláírta a szerződést. A megfelelő helyiség megtalálása, kiválasztása - én is tudom - elég hosszú időt vett igénybe. Hogy ment ez végbe, és milyen nehézségek merültek fel?

- Már május végén megkezdődött a keresés, amikor Szócs Géza odaérkezett Budapestre. Ő vette fel a kapcsolatot az említett szervvel, valamint más tanácsi lakásajánlatokkal - már ő is nézte ezeket a helyiségeket. Majd jó egy hónappal ezelőtt, amikor az Egyesült Államok elnöke George Bush Budapestre látogatott, akkor is Budapesten voltam, akárcsak a SZER magyar osztályának igazgatója, és vele együtt már mi is néztük a kínálatot. Szemügyre vettünk minden ilyen lakást, minden ilyen irodahelyiséget. (folyt.)

Item: 3513

Kiad sor: 08/18/1989 20:15:42

Om Fejléc: kiad rvk1005 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - Beszélgetés Cseke Lászlóval - 2. folyt.

Hír:

- Nyugaton ez viszonylag egyszerű, mert minden nyugati nagyvárosban az utóbbi évtizedekben nagy volumenben építettek kifejezetten irodaházakat pontosan erre a célra, hogy bérbe adják az ott lévő helyiségeket. Azt hiszen Magyarországon ez eléggé gyerekcipőben jár.

- Éppen ezen a téren a rádió amerikai vezetősége kicsit furcsán nézett ránk, hogy nekünk miért kell így lakásról-lakásra, irodáról-irodára vánszorognunk. Ők is tudták azt, hogy a világon mindenütt léteznek irodaházak. Amikor sikerült megmagyarázni és bebizonyítani, hogy Magyarországon ez csak most kezdődik, most lendül be ilyen hasonló, és a meglévő irodaházak esetében a nagyvállalatok már rég lefoglaltak mindent. Tehát kénytelenek voltunk privát már meglévő irodahelyiségeket vagy lakásokat néznünk.

- Azt hiszem itt van egy bizonyos verseny is, mert a kínálat rendkívül szegényes, rendkívül kevés. A Nyugat most kezdi felfedezni Magyarországot. A nyugati üzleti világ, bankok, vállalatok most kezdenek elszaporodni - hála istennek - a vegyes vállalkozások, ezek mind mind helyiséget igényelnek.

- Volt például egy rendkívül jó kínálat, az orrunk előtt épp Izrael ragadta el az újra felveendő diplomáciai testülete számára. Tehát ez is csak azt mutatja: Magyarország rendkívül divatba jött.

- Mi volt a kínálat?

- A kínálat rendkívül vegyes volt. Volt olyan eset is, ahol megvételre ajánlottak fel helyiséget, lakást, irodahelyiséget. Természetesen a SZER, ahogy mondják: non profit organization - tehát mi nem veszünk lakást. Csak arról lehet szó, hogy bérmegállapodás alapján bérbe veszünk. Aztán szűkült a kör, és a legmegfelelőbbnek bizonyult a Bajcsy-Zsilinszky út 66., az V. kerületben, a Kálmán Imre utca sarkán, a Nagymező utcával szemben, a Duna felé eső oldalon van. Az első emeleten angol diplomaták hozzátartozói laktak. (folyt.)

Item: 3514

Kiad sor: 08/18/1989 20:24:41

Om Fejléc: kiad rvk1006 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - Beszélgetés Cseke Lászlóval - 3. folyt.

Hír:

- Ez egy bérház. Az egyetlen lakásrész illetve irodarész amivel a Külügyminisztérium említett szerve rendelkezik. A ház többi lakása tanácsi épület. Három nagyon szép nagy parkettás szoba van, fürdőszoba, konyha, természetesen összkomfort. Ez egy egykori úri lakás cselédszobával, magas mennyezettel. A konyhát és a cselédszobát vonjuk össze stúdióvá.

- Mondd el nagyjából hogy képzeled el az egész beosztást, berendezést, ha már mint iroda fog működni az egykori lakás.

- Az egész irodát átfestették, már használható állapotban van. Még jövő héten végzik el az említett stúdiórész megteremtését, hogy a konyha és az úgynevezett szolgálati szoba között a vékony válaszfalba bevágunk egy 80-szor 40 centiméteres üveglapot - természetesen ráhámozva együtt. Tehát aki el tudja képzelni a rádió stúdiót: innenső oldalon van a keverőasztal, a gépek, a kontroll szoba, és bent a túlsó oldalon az asztal körül vannak a mikrofonok, ott beszélnek. Ez a stúdió látképe.

A felszerelést innen Münchenből hozzuk, mégpedig a legmodernebb kínálatból - ez a Studer-gyár kínálata. Kicsit minibb mint itt ebben a stúdióban, ahol vagyunk. Ez a keverőasztal itt majdnem másfél méter. Abban az esetben 70-80 cm - minden zsugorítva van. Tehát kis helyiségben ugyanazt a rádió-erőt, power tudjuk majd alkalmazni, keverő asztalokkal, lemezjátszóval, telefonvonallal. A belső, magyarországi telefonbeszélgetések megerősítése céljából egy külön készülék, és ami a legfontosabb - és most visszatérek a Magyar Postához - szeptember 10-ikétől, a szerződés értelmében Budapest és München között erősített áramkör, tehát éjjel-nappal rádió vonal van.

- Ez a táp-áramkör. (folyt.)

Item: 3515

Kiad sor: 08/18/1989 21:13:37

Om Fejléc: kiad rvk1007 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - Beszélgetés Cseke Lászlóval - 4. folyt.

Hír:

- Igen ez olyan minőség, mint hogyha itt a stúdióban beszélénk.

Hallgatóink bizonyára figyelik külső munkatársaink működését, az erősített áramkör azt jelenti, hogy olyan minőségben hallják majd Magyarországról a Münchener stúdió, illetve a nyugat-európai adó-tornyokon keresztül a beszélt szöveget, mint ahogy Párizsból, Washingtonból, New Yorkból jön. Tehát ez nem telefonvonal: ez egy erősített telefonvonal. Tulajdonképpen stúdió vonal: táp-áramkör.

- Említetted, hogy a műszaki berendezést innen Münchenből viszik. És a bútorokat?

- A bútorokat már meg is rendeltük egy magyarországi bútorgyártótól. Nagyon szép és ízléses ajánlatot kaptunk, mind az irodahelyiségbe, mind pedig a szolgálati lakásba.

- Az hiszem itt a magánszektor erősítettük meg.

- Igen, minden esetben. Természetesen ahol az államot ki lehetett kerülni, kikerültük, mert ez egy ipari szövetkezet.

- A szolgálati lakásról mit tudsz mondani?

- A szolgálati lakás három szobás, összkomfortos, a Madách tér közelében van, közel ehhez az irodához. A ház kívülről is rendkívül csinos, jó állapotban van. Az ember belép az előcsarnokba, ez szintén jobb állapotban van, mint a Bajcsy-Zsilinszky út 66-ban. A lakásban - a Tanács körúton - csak külképviseletek, diplomaták és külképviseletek munkatársainak a lakásai vannak, tehát gyakorlatilag csak külföldiek lakják. Egyébként szemben épül az új amerikai ház, ami az 1990-es évek elejére készül el. Óriási építkezés folyik itt. Visszatérve a Bajcsy-Zsilinszky út 66-ra: sajnos a diplomáciai testületet ellátó szervezet, amellyel a szerződést kötöttük, a ház külleme felett nem rendelkezik. Ők rendkívül tisztán, átfestve átadták ezt az irodát. Viszont ha az ember belép a házba nagy csalódás éri a kapualjban, lépcsőházban. (folyt.)

Item: 3516

Kiad sor: 08/18/1989 21:18:38

Om Fejléc: kiad rvk1008 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - Beszélgetés Cseke Lászlóval - 5. folyt.

Hír:

Ilyenkor udvariasan azt szokták mondani nemzetközi tárgyalásokon: no comment - ne folytassuk ezt a témát. Halvány ígéret van, hogy esetleg kicsit csinosítják a bejáratot és a lépcsőházat, ami természetesen a tervezett megnyitás és a rádió budapesti stúdiójának üzembe helyezésére, szeptember közepére nem fog megtörténni.

- Ami a szolgálati lakást illeti: ez alkalmas arra, hogy ketten lakjanak benne. De hozzá kell tenni, hogy itt lesz bizonyos átmenő forgalom ebben a lakásban, mert szándékunk az, hogy Szócs Géza kívül még lesz tudósítónk Magyarországon: egy szerkesztő Münchenből, akivel rendszeresen "rotálnak" tehát váltják egymást. Meghatározott

ideig állomásoznak Budapesten mint tudósítók, és akkor valaki felváltja őket. Hozzá kell tenni, hogy ez nem egyszerűen a magyar osztálynak az irodája, hanem igénybe vehetik a Szabad Európa és a Szabadság Rádió más munkatársai is - egyrészt a központi hírosztályunk munkatársai, tudósítói, másrészt más nemzetiségű műsorok, osztályok szerkesztői is, akik Budapestről kívánnak tudósítani a műsoruk számára.

- Ez fogja bizonyítani a cégérünk is: az a bizonyos réztábla, ami lent lesz a Bajcsy-Zsilinszky úti bejáratnál és fent az irodán két nyelven: Radio Free Europe, Radio Liberty - és természetesen magyarul: Szabad Európa Rádió, Szabadság Rádió. (folyt.)

Item: 3520

Kiad sor: 08/18/1989 21:35:42

Om Fejléc: kiad rvk1012 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - Beszélgetés Cseke Lászlóval - 9. folyt.

Hír:

- Ez a második utad volt Magyarországra rövid időn belül, hiszen az amerikai elnök látogatása során voltál első ízben ott. De azt hiszem egy nagyon-nagyon hosszú külföldi távollét előzte ezt meg, mennyi is?

- 40 év. Én 1949 szeptemberének közepén gyalogoltam el Magyarországról, Budapestről busszal Aggtelekre, ott át a magyar-csehszlovák határon, végig egész Csehszlovákián, ott feketén át a csehszlovák-német határon. Németországban még meg is büntettek: tíz napig ültem börtönben, mert engedély nélkül léptem át a Német szövetségi Köztársaságba. Akkor jelentkeztem nemzetközi menekültügyi szervezeteknél, regisztráltak, de az én végcélom – végcélom, istenem – szóval a vágyaim országa és városa Párizs volt, mint ahogyan egy 23 éves embernek lehetett. Feketén átmentem Németországból Franciaországba, és Párizsban kezdtem el úgynevezett emigrációs életemet.

- Érdeemes szóbahozni: Russel Poollal beszéltem, és ő említette, hogy bárhol voltatok, a név: Cseke László szinte varázs-szónak hatott. Egy egész generáció nőtt fel a te rádióműsoraid mellett, és mindenki ismert. Mindenki megismerte a hangodat. Erről mit tudnál mondani?

- Mindez hízelgő, és ez egy olyan téma, hogy az ember elmerülne benne, akkor talán úgy tűnne, hogy kérkedik, de ezt tényleg el szeretném kerülni. Kétségtelen, hogy meglepően ismert ez a név hogy Cseke László -, de még ismertebb az a név illetve fogalom, hogy Szabad Európa Rádió. Teljesen függetlenül a névtől: az ember azt mondta a taxiban a sofőrnek, hogy Szabad Európa Rádió munkatársa. Mert rögtön végignézik az embert, és a ruhájából próbálnak következtetni, hogy a világnak melyik részéből érkezett, akkor az ország, München és automatikusan jön, hogy Szabad Európa Rádió. Persze ha hangot felismernek az megint egy lehetőség. (folyt.)

Item: 3521

Kiad sor: 08/18/1989 21:46:50

Om Fejléc: kiad rvk1013 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - Beszélgetés Cseke Lászlóval - 10. folyt.

Hír:

Mi angolul beszéltünk, tehát a külvilág tudta rögtön tudta, pontosította hogy honnan jöttünk. Most irodahelyiségekben, itt-ott ahol megfordultunk: Szabad Európa Rádió tényleg egy előzékenységet, egy rendkívül udvariasságot biztosított számunkra, és ez jóleső. De hogy megérdemeltük-e, ezt a hallgatóink jobban tudják. De mesélhetném szinte már a komikus eseteket is, hogy milyen véglet volt például két eset. Egyik alkalommal valaki megtudta, hogy Szabad Európa Rádió - azt mondta ja, kérem szépen én az 50-es években a honvédségnél a maguk adásait szalagra vettem, ez volt a megbízásom, és továbbítottam. Hallgattam én naponta Bálint gazdát, Gallicust. Aztán mint kitűnő távirászt átírányították és egy bizonyos megfigyelő állomásból vennie kellett magyar területen a repülőgéphordozók jelzéseit. Például a Forestal repülőgéphordozó jelzéseit. Amit nem szeretett venni: az olaszok voltak, mert az olaszok rendkívül gyorsan morzézta. (...) Az elmúlt négy magyarországi évtized elmebajai közé tartozik, hogy Magyarországon embereket odültettek, hogy figyeljék a 6. Flotta jelzéseit...

- Még egy rövid kérdés: 40 év után visszatérni abba a városba, ahonnan eltávoztál, ahol születted - milyen érzés? Amikor az ember belép?

- Nincs semmi szorongó, semmi torokszorító, semmi emóció. Repülőtérrre érkezel, ahol van egy kis kellemetlen adminisztratív ellenőrzés, a határ, tehát az útlelvizsgálatnál, különösen a mi esetünkben. Az előbb túloztam, azt mondtam, hogy mindenütt barátságosan fogadnak bennünket - hát ezen a részen nem, ahol az útlevelet és a vízumot vizsgálják és visszakerdezik. Kétszer is megkerdezték tolem, hogy mi az édesanyám neve. Én sokhelyütt jártam már a világon - hál istennek - valamennyi földrészt megjártam, de ilyen kérdést nekem még soha nem tettek fel. Egyébként is édesanyám már meghalt, én ezt közöltem is az illetővel. De még egyszer visszakerdezte. Ott a repülőtéren kapcsolatban állnak mikrofonnal és távbeszélő révén valamilyen központtal, nyilván onnan kerdezték. Dehát az útleveletem hivatalosan nyújtottam be a hivatalos szerveknek, ők hivatalosan állították ki a vízumot.

- Cseke László - köszönöm a beszélgetést. +++

Item: 4873

Kiad sor: 09/27/1989 19:24:54

Om Fejléc: kiad rvk2014 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: Megnyílt a SZER-iroda

Hír:

München, d989. szeptember 27. (SZER, Világhíradó) - Bajcsy-Zsilinszky út 66. - ez a Szabad Európa Rádió pesti irodájának címe, és aki erről bővebben szól, az Kasza László Budapestről:

- Néhány pillanattal 18 óra után éppen kezd gyülekezni itt a budai Hilton báltermében az a 300 vendég, akit a Szabad Európa Rádió elnöke hívott meg rövid fogadásra rádiónk budapesti szerkesztőségének

megnyitása alkalmából. Egyébként ez az első olyan szerkesztőség, amely a Varsói Szerződés egyik tagállamának fővárosában kezdi meg működését.

A magyar-angol nyelvű meghívó szövege a következő: "A Szabad Európa Rádió budapesti irodájának megnyitása alkalmából Mr. Eugene Pell, a Radio Free Europe/Radio Liberty Inc. elnöke szívesen látja X.Y.-ont a budai Hilton szállóban 1989. szeptember 27-ikén 18 óra és 20 óra között megrendezésre kerülő fogadásán."

A meghívottak között vannak ismert közéleti személyiségek, politikusok, a Budapestre akkreditált diplomáciai testület tagjai, és természetesen - mondhatnám mindenekelőtt - azoknak a demokratikus pártoknak tagjai, akikkel az elmúlt 10-15 év során - ők akkor még illegálisban, mi akkor még külföldön - már kapcsolatban volt a Szabad Európa Rádió.

Ha jól látom itt a hatalmas bálterem bejáratával szemben felállított mikrofonomnál, most fog kezét a vendéglátó Szabad Európa Rádió elnöke, Eugene Pell Mark Palmerrel, az Egyesült Államok nagykövetével, mellettük Tamás Gáspár Miklós filozófust fedezem fel, Csoóri Sándor író áll kissé arrébb, és egymás után jönnek most már a vendégek. +++

Item: 4882

Kiad sor: 09/27/1989 22:09:33

Om Fejléc: kiad rvk2023 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: SZER-iroda

Hír:

München, 1989. szeptember 27. (SZER, Világhíradó) - Híradónk első kiadásában ígéretet tettem, hogy a Szabad Európa Rádió budapesti irodájának megnyitó ünnepségéről most részletesen is beszámolunk.

Sikerült közvetlen vonalat létesítenünk a budai Hilton Szálló báltermével, ahol az ünnepség zajlott. Pár perccel ezelőtt ért véget az iroda hivatalos megnyitója, és lényegében a teljes műsort sikerült rögzítenünk. Így most ezt forgatjuk le, és remélem hallgatóink megértik, hogy a Magyar Híradó teljes műsorát ennek szenteljük.

A megnyitó beszédet Eugene Pell, a Szabad Európa és a Szabadság Rádió elnöke tartotta. Beszédét kiküldött munkatársunk, Cseke László fordítja:

- A Szabad Európa és a Szabadság Rádió elnöke köszönti a jelenlévőket. Jó két hónappal ezelőtt Bush elnök járt az Önök városában, egyik beszédét így kezdte: egyesek talán irónikusnak találják, hogy a beszéd a Marx Károlyról elnevezett egyetemen hangzik el. Ha ezt Önök Magyarországon nem találják irónikusnak, kérdezzék meg, mit gondolnak róla az Egyesült Államokban - tette hozzá az elnök.

Nos, sokan bizonyára azt is irónikusnak találják, hogy a Szabad Európa Rádió Budapesten nyit irodát. Kérdezzék csak meg Münchenben

Bush elnök még hozzátette, hogy júliusi látogatása nem annyira meglepetés, mint inkább annak a bizonyítéka, hogy Amerika üdvözlí az eszmék akadálytalan versengését.

Ugyanebben a szellemben szeretném azt mondani, hogy budapesti irodánk megnyitása nem annyira meglepetés, mint inkább annak bizonyítéka, hogy Magyarország egyre határozottabban helyesli az értesülések szabad áramlását, és az eszmék vetélkedését, ami természetes következménye a cenzurátlan hírek és vélemények ismeretének. (folyt.)

Item: 4883

Kiad sor: 09/27/1989 23:02:05

Om Fejléc: kiad rvk2026 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - SZER-iroda - 1. folyt.

Hír:

Mi üdvözljük ezt a vetélkedést és örülünk, hogy részt vehetünk benne, mint ahogy annak is örülünk, hogy az Önök tömegtájékoztatása egyre nyíltabb - ezt példázzák a független újságok, folyóiratok, magánrádió és tv-adók, és a szabadon vásárolható parabola antennák.

A Szabad Európa Rádiót és a Szabadság Rádiót az emberi jogok egyetemes nyilatkozatában lefektett alapelvek vezérlik, azaz: minden embernek joga van arra, hogy határookra való tekintet nélkül bármely tömegtájékoztatási eszköz igénybevételel keressen, befogadjon, és továbbítson értesüléseket.

Hiszünk abban, hogy az eszmék és értesülések szabad áramlása a népek között nemcsak alapvető emberi jog, hanem olyan tényező is, amely hozzájárul a békéhez és a stabilitáshoz. Hiszünk a független, professzionista és felelős rádiózás gyakorlatában és abban, ami ehhez szükséges: a demokrácia, a pluralizmus, a civilizált viselkedés erényében.

Ezek az elvek vezérelnek bennünket napi munkánkban, és ezek fogják vezérelni tudósítóink munkáját is újonnan létesített budapesti irodánkban.

Mindkét oldalon sokan és sokat fáradoztak azon, hogy az iroda tervéből valóság legyen. Lehetetlen valamennyiük nevét felsorolni. Jónéhányukat itt látom vendégeink között. Én a magam részéről szeretném bemutatni Önöknek néhány munkatársamat, akik a fogadás alkalmából érkeztek ide Münchenből és Washingtonból. (taps)

Azt hiszem ezt, nem kell lefordítanom.

Eugene Pell, a Szabad Európa és a Szabadság Rádió elnöke a jelenlévők között mindenekelőtt Dezsőffy Gyulát (?) üdvözlí, aki a Szabad Európa Rádió első igazgatója volt 1951. október 6-ikán megkezdett adásában. (folyt.)

Item: 4884

Kiad sor: 09/27/1989 23:06:36

Om Fejléc: kiad rvk2027 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - SZER-iroda - 2. folyt.

Hír:

- Hölgyeim és uraim! Ha valaki évtizedeken át nyugaton élt, nagy kísértést érez arra, hogy természetesnek találja, ha egy rádióállomás irodát nyit egy budapesti fővárosban. De az itt ma jelenlévők mindannyian jól tudják, hogy ez a Budapest nem akármilyen európai főváros, és a Szabad Európa Rádió nem akármilyen rádióállomás.

Ígérhetem Önöknek, hogy budapesti irodánk sem lesz akármilyen. Nem azért, mert az iroda segítségével munkatársaink pontosabb képet alkothatnak maguknak arról, ami ebben az országban történik, és ezeket a történéseket pontosabban analizálhatják, hanem azért is, mert ennek az irodának lesz egy másik dimenziója is. Társ osztályainkról, amelyek több mint egy tucat nyelven sugároznak műsorokat a Szovjetunióba és Kelet-Európába, kollégáink rendszeresen fel fogják keresni ezt az irodát, és munkájuk nyomán Vlagyivosztoktól Prágáig és Moszkvától Bukarestig hallgatók milliói alkothatnak maguknak megbízható és pontos képet arról, ami ma Magyarországon történik.

A saját osztályom tagjai számára azt remélem, hogy az iroda megnyitása további ösztönzést ad munkájukhoz.

Bízom abban: ahogy közülünk egyre többen és többen fedezik fel újra ezt az országot, a hallgatók rólunk alkotott képe is meg fog változni. Akik nem szeretnek bennünket, így most már talán rádöbbennek arra, hogy nincsen szarvunk, patánk, és kénköves szag sem terjeng körülöttünk. Akik pedig szerettek, sokáig nem takargatható emberi gyarlóságaink ellenére is tovább fognak szeretni bennünket.

Befejezésül külön köszönetet szeretnék mondani azoknak, akik olyan időben vették fel velünk a kapcsolatot, amikor ez még korántsem volt teljesen veszélytelen számukra. (folyt.)

Item: 4885

Kiad sor: 09/27/1989 23:16:41

Om Fejléc: kiad rvk2028 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - SZER-iroda - 3. folyt.

Hír:

És köszönöm mindannyiuknak, hogy meghívásunk elfogadásával hozzájárultak ahhoz, hogy ez a mai nap pirosbetűs nap legyen a Szabad Európa Rádió történetében.

- Ribánszky László beszélt.

- Végezetül olyasvalakihez fordulok, aki kulcsszerepet játszott abban, hogy ez a mai este létrejöhessen. A kiváló diplomatához, aki Önök előtt sem ismeretlen, hiszen fáradhatatlanul munkálkodik az amerikai-magyar kapcsolatok javításában. Hölgyeim és uraim! Az Egyesült Államok magyarországi nagykövete, Mark Palmer

őexcellenciája:

- A Szabad Európa Rádió magyarországi megalapításával Magyarország hazaérkezett. A Szabad Európa Rádió egy nagyon különös intézmény. A célja: az önpusztítás.

A magyar programmal, a magyar irodával a nagykövet úr reméli, hogy meg fogja tudni valósítani ezt a célját. Mr. Eugene Pell úr valószínűleg meg akarja ölni majd a nagykövet urat, amikor lelép innen a pódiumról ma este. De azért sürgősen hozzá kell tenni, hogy ebben a régiójában Európának még van egy pár ország, ahol még hosszú az út. És úgy érzi, hogy a Szabad Európa Rádióknak, úgyszintén a Szabadság Rádióknak még van egy pár szép éve hátra.

Úgy gondolja, hogy ma este mindenkinek ünnepelni kell. Ahogy egy amerikai újságíró mondotta: ez a magyar rapszódia ideje. Ez az az idő, amikor Magyarország büszke lehet önmagára.

Tegnap este Dabason egy gyűlésen a nagykövet úr azt mondotta, hogy nincs olyan ország, amely jobban megérdemelné a szabadságot most, mint Magyarország.

Az Isten, a Jóisten tudja, hogy Magyarországnak nehéz történelme volt. És eljött az ideje, hogy kezünkbe vehessük a saját sorsunkat. És ez történik itt. És ebben a teremben vannak olyan személyek, akik a magyar történelem különböző időszakában hősök voltak. A fények miatt sajnos nem tudja őket látni innen, de Rácz Sándor urat látja azért. Kiss János urat is látja, és Konrád Györgyöt. (folyt.)

Item: 4886

Kiad sor: 09/27/1989 23:21:35

Om Fejléc: kiad rvk2029 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - SZER-iroda - 4. folyt.

Hír:

Látja azokat az embereket, akik ezt a békés forradalmat megcsinálták. Azokat az embereket, akik nem pillanat-emberek, perc-emberek. De azt is meg kell mondani ma este, hogy néha intézmények is lehetnek hősök. És ezért ma este mi egy bátor intézményt, a Szabad Európa Rádiót és a magyar adását ünnepeljük.

A szabadság hangja egy hosszú sötét éjszakában, a becsület hangja, a tisztesség hangja, az igazság hangja, és legvégül, de nem utoljára egy nagyszerű hang, amely hazaért ebbe a nagyszerű városba.

Isten áldja Magyarországot!

- Talán észrevették, hogy Budapest több helyén a hirdetőoszlopokon új falragasz jelent meg. A rádió elnökének asszisztense tervei és munkájának eredménye ez a falragasz, ami itt látható a magyar fővárosban. És ezekből a falragaszokból mindenki számára van egy-egy kópia, és nagyon örülnék, hogyha ezekből a kópiákból elvinnének egyet-egyet.

Nagyon köszönjük, hogy eljöttek és reméljük, hogy hívják majd, felhívják majd a Szabad Európa Rádiót.

- Kedves hallgatóink! Eddig tehát az iroda megnyitási ünnepe. El kell még mondanom, hogy sajnós, ahogyan értesültünk, nem mindenki kapta meg az este szóló meghívóját. A kissé különös incidensért így elnézést kell kérnünk mindazoktól, akik úgy érezték, hogy ott lett volna a helyük az ünnepélyes megnyitáson, a fogadáson. Hangsúlyozzuk ismét: a feladott levelek nem értek el a címzettekhez.

Hallgatóinktól azzal búcsúzom, hogy reméljük, a jövőben közösen hasznosítunk a budapesti iroda nyújtotta lehetőségekből: Önök a rádió mellett, és mi itt a szerkesztőségben a mikrofon mellett. Viszonthallásra.+++

Item: 4939

Kiad sor: 09/29/1989 19:19:00

Om Fejléc: kiad rvk2014 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: SZER-iroda

Hír:

München, 1989. szeptember 28. (SZER, Szerkesztők fóruma) - A mikrofonnál Vadász János. Kedves hallgatóim! Amikor kereken 13 évvel ezelőtt megkezdtem a Szerkesztők fóruma heti beszélgetéseinek hosszú sorát, őszintén szólva nem sejtettem, hogy valamikor majd sor kerül egy olyan eszmecsere is szerkesztő kollégáimmal, amelynek csak a lebonyolítója ül itt Münchenben - vagyis jómagam -, a többiek rádióink budapesti irodájának stúdiójában foglalnak helyet. Ezen a héten itt tartunk.

Talán jogosan nevezhetem az e heti Szerkesztők fórumát avató műsornak is, hiszen most 27-ikén, szerdán került sor a Szabad Európa és Szabadság Rádió budapesti irodájának ünnepélyes megnyitására. Az ünnepélyes jelzőt talán indokolja az a fogadás, amelynek szerdán este a várbeli Hilton Szálló bálterme volt a színhelye. A sokrétűvé terebélyesedett magyar közélet, kulturális élet számos személyiségének részvételével, továbbá mindazokkal, akik nem valami fogadáson teremtettek velünk kapcsolatot, hanem hosszú évek óta súlyos kockázatokat is vállalva működtek közre rádiókon keresztül a szabad informálás gyakorlásában, és mindazokkal, akiknek valamilyen részük volt abban, hogy ez az iroda létrejöhetett.

A fogadáson beszédet mondott Eugene Pell a Szabad Európa Szabadság Rádió elnöke, Mark Palmer az Egyesült Államok budapesti nagykövete, és Ribánszky László, rádióink magyar osztályának igazgatója.

És természetesen jelen voltak mindazok is, akik most a budapesti iroda stúdiójában ülnek körül a mikrofont. Tehát: Ribánszky László a magyar osztály vezetője, Cseke László és Lángh Júlia.

És mi is lehetne más ennek az avató-beszélgetésnek a témája,

mind maga az iroda, mert mostantól kezdve sok-sok műsor születik majd a budapesti stúdiókban időszerű politikai kérdésekről, de most egyízben talán indokolt arról beszélni, hogyan jutottunk idáig és hogyan lépünk tovább. (folyt.)

Item: 4940

Kiad sor: 09/29/1989 19:22:19

Om Fejléc: kiad rvk2015 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - SZER-iroda - 1. folyt.

Hír:

De kiindulásként még csak egy-két percre időzzünk a szerdai fogadásnál. Milyen személyes benyomásokat szereztek ott, volt-e olyan mozzanat a Hiltonban, amit most érdemes rögzíteni? Tessék

- Kihez szól a kérdésed?

- Bármelyikőtökhöz.

- Jó. Hát akkor Ribánszky Lászlónak neveztl és ezt a nevet vállalom is, csak egy rádióműsorban már elmondtam, hogy a rádiós nevet, a Szabad Európa műsoraiban használt nevet - Lengyel Szaniszlót -, még a Kádár-rendszerből kaptam erre változatlanul nagyon büszke vagyok, és amíg én ennél a rádiónál dolgozom, szeretnék továbbra is Lengyel Szaniszló néven szerepelni.

- Helyes, tehát ennél maradunk.

- Annyira hozzám nőtt ez a név.

Röviden összefoglalva azt hiszem, mindannyian egyetértünk abban, hogy nagy megkönnyebbüléssel vettük, hogy ez a megnyitó-ünnepség véget ért. Igazán mindannyian, akik itt vagyunk, és azok a kollégáink is, akik nem ülnek itt a stúdióban azt szeretnék, hogy ha minél előbb elkezdhetne a sűrű hétköznapi rendszeres munkája ebben az irodában és ebben a stúdióban, és elmúlnék körülöttünk az a felhajtás, amelynek közepette élünk, különösen azok élnek, akik már hosszabb ideje itt vannak Budapesten - valószínűleg ők is fognak erről néhány szót szólni.

A fogadtatás nagyon barátságos, nagyon kellemes volt, de hogy érzékeltsem valamivel ennek a légkörnek a furcsa voltát, ami mind annak a következménye, annak a magatartásnak, amit évtizedeken át a kommunista rendszer a Szabad Európa Rádióval kapcsolatban kialakított. Hadd mondjak neked egy példát: a tegnapi fogadásunkon feltűntek hamisított meghívók is, megjelentek olyan vendégek, akiket eszünk ágában sem volt, hogy meghívjunk. (folyt.)

Item: 4941

Kiad sor: 09/29/1989 19:25:06

Om Fejléc: kiad rvk2016 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - SZER-iroda - 2. folyt.

Hír:

Azután Forró Tamás a budapesti rádió és televízió ismert riportere odahívott a kamera elé azzal az ürüggyel, hogy interjút csinál velem, és aztán mint a bűvész a kalapból a nyuszit, előprodukált egy szélsőséges nézeteiről ismert nyugdíjas politikust, akinek a családneve egybecseng az enyémmel. És ő úgy gondolta - valószínűleg nem tudván ellenállni a revolveres újságírás csábításának -, hogy ez rendkívül szenzációs. Én ezt rendkívül mulatságosnak tartottam, mert az az érzésem, hogy a Szabad Európa Rádió tekintélyének, vagy az én hírnevemnek az, hogy Ribánszky Róberttel közös interjúban szerepelek, ez még annyit sem árt, mint Oriana Faladinsnak(?), hogy Kadhafit interjúolja meg vagy Fidel Castrót.

- Lángh Júlia, igen.

- Kérdezte a kolléga, hogy volt-e valamilyen kellemetlen körülmény. Apróság, vagy apróságnak látszik, de mindenesetre figyelemre méltó volt.

Egy hete vagyunk már itt, amikor a fogadásra sor került, és ezalatt az idő alatt módunk volt hallani ismerősöktől, barátoktól vagy nem személyes ismerősöktől is közvetve, hogy nem kapták meg a meghívokat eléggé sokan, azokat a meghívokat, amelyeket a Szabad Európa Rádió budapesti irodájának a feladójával adtunk fel. Például a fideszes vezetők többségéhez nem érkezett meg ez a meghívó, és igen sok - most ne húzzuk az időt a névsor olvasással, hogy ki nem kapta meg a meghívót. Úgyhogy szeretném ezt az alkalmat felhasználni arra, hogy mindazoknak, akik természetesnek tartják, vagy tartották volna, hogy a Szabad Európa Rádió meghívja őket erre a fogadásra, mindazoknak a figyelmébe ajánljam azt, hogy valószínűleg, sajnos a postán itt-ott még apró akadályok is lehetnek - igen fájjalom, hogy ezt kell mondani, de más magyarázat erre a dologra nincsen. (folyt.)

Item: 4942

Kiad sor: 09/29/1989 19:27:39

Om Fejléc: kiad rvk2017 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - SZER-iroda - 3. folyt.

Hír:

- Legyünk tárgyilagosak. Ezt szeretném kiegészíteni. Cseke László kicsit rekedt hangon, nem azért, mert hideg van Budapesten, hanem én megfáztam valamilyen kanyarban.

- A levelek zömét én hoztam el Münchenből majd három héttel ezelőtt, és egy vasárnapi napon, hogy mindenki idejében megkapja - mondom három héttel ezelőtt - a budapesti Keleti pályaudvar 72-es postahivatalában adtam fel több mint 200 ilyen meghívót, a többit pedig később két kisebb részletben adtuk fel, ugyancsak budapesti postahivatalban. Ennyit a meghívásokról.

- És még valamit a meghívásokról szeretnék hozzátenni. A dolog természetéből következően hírességeket hívott meg a Szabad Európa Rádió erre a fogadásra. Majdnem 300 meghívó is kiment azt hiszem. De szeretném mondani a hallgatónak, az ismeretlen, vagy legalábbis

számunkra ismeretlen hallgatóknak, akik most is minket hallgatnak - és ezt megköszönjük -, hogy rájuk gondoltunk, és ez tényleg így van, őszintén így van. Elsősorban mindazokra, akik nemcsak régóta hallgatóink, hanem még ma is hallgatnak minket, amikor pedig valóban a választék tágasabb, szélesebb, és sok rádiót is érdemes hallgatni, és mégis hűek hozzánk továbbra is. Ezt nagyon köszönjük, köszönjük a bizalmukat és reméljük, hogy továbbra is a hallgatóink maradnak.

- Amikor azt kérdezem tőletek, hogyan jutottunk idáig? Nemcsak és nem is elsősorban az adminisztratív vagy fizikai problémákra gondolok - bár menet közben ezek voltak előtérben, ezek voltak fontosak -, hanem arra is, hogy mi hogyan barátoktunk meg ezzel az új kihívással, az új felelősséggel? Mindazzal, amit egy budapesti iroda működése magában hordoz. Milyen belső ellenkezéseket kellett talán legyűrnünk vagy túlhaladnunk, hogy fel tudjunk készülni erre a feladatra? Lengyel Szaniszló. (folyt.)

Item: 4943

Kiad sor: 09/29/1989 19:30:27

Om Fejléc: kiad rvk2018 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - SZER-iroda - 4. folyt.

Hír:

- Egy idális világban egy újságíró számára szinte elképzelhetetlen, hogy ne forduljon meg azon a területen, amely terület lakói számára cikket ír, műsort készít, és amelyről beszél a műsorokban. De a világ, amelyben élünk nem ideális. És a kérdésed azért indokolt, mert politikai dimenziója is van.

Kényszerű falakat emeltek körénk évtizedeken át és zártak el bennünket attól a közönségtől, amelyhez beszéltünk. És a falnak két oldala van, és ehhez a fálhoz egy idő után hozzá lehet szokni, és azt hiszem, hogy a szerkesztőségünkben voltak olyanok valószínűleg magunkat is beleértve, hogy hozzászórtunk, hogy ez a fal létezik. S egyik napról a másikra, amikor ez a fal omladozni kezdett valóban nekünk is lelkiileg át kellett állnunk. Az egyik szemünk sírt, az első megközelítésben azt hiszem - vagy legalábbis tán a kollégáim majd a saját reakcióikat fogják ecsetelni, én a magamét - a másik nevetett.

Sírt, mert meg kellett válnunk valami megszokottól, kialakult egyfajta műsorkészítési rend, és egyfajta lelki belállítottság, amellyel ezt a műsort készítettük. Ez egyik napról a másikra a múlté lett. Egy új műsorkészítési rendet kellett kialakítanunk, és hozzá kellett szoknunk ahhoz, hogy azokat a témákat, amelyekkel a műsorainkban foglalkozunk, épp úgy felkutassuk, felhajtjuk, mint a nyugati újságírók csecsemő koruktól kezdve megtanulják.

Tehát számomra ez a fajta átállás volt érdekes, és azt hiszem, ez az átállás még mindig tart. De a magam nevében azt mondhatom, hogy ez a tény lelki válságot nem okozott.

- És a többiek?

- Lelki nehézségről talán azért nem beszélhetnék, mert nagyon jó tapasztalataim voltak már korábban is, amikor Münchenből a magyar témákkal foglalkoztam szükségképpen telefonon, és most itt egy hete személyesen. Különösképpen, elsősorban szakmai jó kapcsolatok. A kollégák, mindazok, akik a sajtó, rádió emberei valóban érezhetően - legalábbis akikkel mi beszélgettünk, és akik velünk beszélgettek - örülnek annak, hogy itt lehetünk, örülnek annak, hogy újfajta módja, stílusa, lehetősége van a magyar közönség tájékoztatásának és természetesnek tartják ezt, éppen ezért én is természetesnek tartom. (folyt.)

Item: 4944

Kiad sor: 09/29/1989 19:59:53

Om Fejléc: kiad rvk2019 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - SZER-iroda - 5. folyt.

Hír:

A nehézségek azt hiszem inkább szervezési nehézségek, és ebben úgy érzem, hogy hasonlítunk valamelyest az új szervezetek és új pártokhoz abban, hogy valami olyat csinálunk most, ami még nem volt, valamilyen kezdeti bombát indítunk el, ebből kifolyólag valóban nagyon sok az apró fertőzési gond - talán e miatt sem érünk rá arra, hogy a lelkünkkel foglalkozzunk.

- Igen. De itt nemcsak a lelkünkéről van szó. Hadd említsek például egy meglévő kérdést, ami azt hiszem, indokolt. Az, hogy a magyarországi események nyomán eddigi is rohamosan nőtt az utóbbi egy, másfél évben a hazai témák részaránya a műsorszerkezetünkben, és biztosra vehetjük, hogy ez az arány tovább fog nőni. Talán nem fenyeget-e olyan veszély, olyan potenciális veszély, hogy a nagyvilág általában és Európa különösen egy kicsit háttérbe szorul a műsoraink tartalmában, összetételében, vagy nem kell ettől tartanunk?

- Szabad ezzel kapcsolatban valamit mondanom?

- Igen.

- Itt az elmúlt három hét során és az előző budapesti látogatásom során erről épp a Szerkesztők fóruma egyik műsorában veled beszélgettem, illetve te kérdeztél.

Én egészen gyakorlati oldalról szeretnék válaszolni. Az ember rengeteg úgynevezett átlagemberrel találkozik. Én nem azokkal találkoztam, akik mondjuk ellenzéki politikusok, akik előkészítették és megszolgálták ezt a jelenlegi liberálisabb hangot a magyar közéletben, médiában, hanem azokkal, akik mondjuk figyeltek, hallgatóztak, taxisofőrök, hotel emberek, és az úgynevezett átlagemberek irodákban és a legkülönfélébb helyeken, ahol megfordultam. Nos, nekem az az érzésem, hogy rendbe van, növekednek a hazai és a magyar témák. Úgy érzem, hogy az átlagembernek kicsit elege van - most dramatizálok -, elege van a sok politikából. Ezt valaki úgy fogalmazta meg: uram, ha kinyitom a vízcsapot, onnan is politika folyik. (folyt.)

Item: 4945

Kiad sor: 09/29/1989 20:02:49

Om Fejléc: kiad rvk2020 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - SZER-iroda - 6. folyt.

Hír:

Tehát, a kérdésemre visszatérve: nagyon helyes az, hogy egy rádióállomás, amely magyar nyelven sugároz, természetesen magyar témákkal foglalkozik, de nekünk kötelességünk továbbra is a nagyvilágról, Európáról és a nagyvilágról is tájékoztatni hallgatóinkat. Mert ugyanis amiről beszéltél, ez kicsit a hazai médiákban átbillen szintén. Tehát a Szabad Európa Rádióknak mindig az volt a célja, hogy legszélesebb tájékoztatással szolgáljon.

- Vadász János: Hadd tegyem ehhez hozzá, hogy a magyar politikai élet lehet, hogy csak a felszínen fortyog, de ez a felszíni fortyogás sem tarthat a végtelenségig. A magyar politikai és társadalmi élet sokáig nem leledzhet ebben a felfűtött állapotban. Ám de, amíg ebben az állapotban leledzik, nézzük meg, soha nem működött annyi külföldi tudósító Budapesten, mint most. Mi ugyan azt csináljuk, mint kollégáink, oda megyünk, ahol dolgok történnek, és azokról a dolgokról beszélünk, amelyek történnek, amelyek fontosak, amelyek érdekesek.

Mindezt elmondva: egyetértek Cseke Lászlóval abban, hogy ha - hivatali titkot sem árulok el, ha azt mondom -, hogy amint ennek az irodának a működési konszolidálódott, és itt mint egyfajta müncheni mini szerkesztőség dolgozik egy stabil napi munkarenddel, és az egész már begyakorlottan és olajozottan működik, az az érzésem, hogy a szerkesztőségünk soron következő feladata az, hogy erősítsük, átgondoljuk erősítsük a nemzetközi események tárgyalását a külfölddel foglalkozó beszámolókat, hogy kialakítsuk az egészséges egyensúlyt az egész műsorszerkezetünkön belül.

- Igen. Még csak annyit tennék hozzá, amit számtalanszor tapasztalok én is és bizonyára ti is, amikor az ember külföldi témával, európai témával foglalkozik, hogy milyen gyakran, amikor az ember a témát írja, hogy felfedezi a hazai vonatkozásokat, párhuzamokat, és tulajdonképpen ezen belül úgy érzi, hogy kicsit magyar témát is írok, amikor a külföldi témával foglalkozok. (folyt.)

Item: 4946

Kiad sor: 09/29/1989 20:05:51

Om Fejléc: kiad rvk2021 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - SZER-iroda - 7. folyt.

Hír:

- Ez elkerülhetetlen, és én nagyon remélem - és gondolom ebben a reményben osztoztok velem -, hogy valaha Magyarországon is bekövetkezik az az időszak, amikor a politikai élet olyan érdekes lesz, mint Svédországban.

- Vagy Svájcban, ami soha nem szerepel a hírek között.

- Ehhez én még azzal szeretnék csatlakozni, hogy magam is most már, jelenleg itt élő Budapesten kifejezetten kérem a müncheni

szerkesztőséget, hogy csakugyan minél többet, nyugati témákat, összehasonlító témákat adjon. Teljesen világos, hogy itt ez az igény, és ez a természetes és legjobb igény, hogy mindazt, ami ma aktuálisan érdekes, izgalmas vagy esetleg egyáltalán nem izgalmas, hanem súlyos gond, probléma, téma, azokat mutassa be a Szabad Európa Rádió, hogy milyen a megoldásuk, vagy megoldási lehetőségük a hasonló jellegű gondoknak, problémáknak a különféle nyugati demokráciákban.

- Így van ez. Valószínűleg talán tévedtünk korábban, amikor nem sürgettük és nem alkalmaztuk az ilyen témákat. Hányszor van az, hogy valaki megkérdezi: uram, hogy ez van ott maguknál kint. Tehát szeretnek hasonlítani, párhuzamot vonni és így informálódni.

- Hogyan lehetünk képesek arra - véleményetek szerint -, hogy most meg van az iroda, működik, ezen keresztül hogyan tudunk közvetlenebb, sokrétűbb, mélyebb, szorosabb kapcsolatot kiépíteni a magyar társadalommal, a meglévő és potenciális hallgatóságunkkal?

- Le kell menni vidékre is, nagyon le kell menni vidékre. És vidéken - én most mint külső szemlélő, aki nem szerepel napi politikai műsorokban, mint a mellettem ülő kolléganóm, Lángh Júlia - én egyszer-kétszer lementem így 30-40 kilométerre, sőt kicsit hosszabbra is, egy vasárnap Egerbe. Az az érzésem, hogy ott mintha merevebb lenne, ridegebb lenne a közélet. Szóval nem annyira eleven, nem annyira "szabad" - idézőjelbe mondom -, mint itt Budapesten. De Juli ezt bizonyára jobban érzi, hiszen információkat kap. (folyt.)

Item: 4947

Kiad sor: 09/29/1989 20:08:19

Om Fejléc: kiad rvk2022 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - SZER-iroda - 8. folyt.

Hír:

- Igen. De egyelőre személyes tapasztalataim nincsenek, viszont az információk, amelyek hozzám befutottak, azok a munka természetéből következően egyelőre elsősorban a vidéki ellenzéki szervezetektől, ahonnan viszont azt hallom, hogy olyan jellegű problémák, amelyek a pesti központokban felmerülhetnek, nincsenek. Több városból is hallottam, hogy kiváló az együttműködés, például a Magyar Demokrata Fórum és a Szabad Demokraták Szövetsége között. És a többiek a Kisgazdapárttal együtt például (...) sok helyen szerepel. Mindannyian tudják, hogy nem az egymás közötti villongások, hanem a helyi problémák megoldása a lényeg, ami egyébként Budapesten is tudnak, de azért néha itt inkább elbizonytalanodnak.

A közhangulat itt eddig azt vettem észre az, hogy bizalom a vidékiekben - és erre minden ok meg van.

- Két dolgot szeretnék hozzátenni - Vadász János - az elhangzottakhoz. Az egyik dolog az, hogy - kérdezted milyen módja, lehetősége van a kapcsolatok elmélyítésének a magyar társadalommal, most hogy itt vagyunk. Hála Istennek az eddigi tapasztalatok etéren

nagyon kedvezőek. Az esetek túlnyomó többségében nem nekünk kell a kapcsolatot keresni, hanem velünk keresik a kapcsolatot - ezt mi igen nagyra értékeljük.

A másik dolog pedig az, hogy igenis a helyszíni tapasztalatok szorítanak rá bennünket egy spekulatív úton eljutott következtetés megerősítéséhez. Nevezetesen az, hogy itt dolgozó szerkesztőink sajnos nem szaporodnak osztódással. Tehát az itt eltöltött idő arra is megtanítja a szerkesztőinket, hogy súlyozzanak, mely események valóban fontosak, mely események kevésbé fontosak - nem tölthetik az egész napot rohangálással, mint a hörcsög a gyakorlókerekében.

- Pedig egyelőre ezt csináljuk. (folyt.)

Item: 4948

Kiad sor: 09/29/1989 20:10:56

Om Fejléc: kiad rvk2023 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - SZER-iroda - 9. folyt.

Hír:

- Pedig egyelőre ezt csinálják, ezt magam is tanúsíthatom. És én azt hiszem, hogy a viszonyok konzultálódása után az itteni szerkesztőségben talán a magyar hallgatóközönség több impatot - hirtelen nem jut eszembe jobb magyar szó - vár tőlünk, atekintetben, hogy ...

- Befektetést.

- Igen. Hogy miként értékeljük a helyzetet, milyen tanúságokat vonunk le belőle, és milyen nemzetközi párhuzamokat látunk.

- Még valamit a hallgatókkal való közvetlenebb kapcsolattartáshoz. Meghatottan fogadtuk a személyesen vagy telefonon érkező köszöntéseket a hallgatóktól. És itt most egy kis türelmét kérem minden hallgatónak, aki szeretne minket - és ez nagyon kedves, tényleg - meglátogatni a Bajcsy-Zsilinszky úti irodánkban. Egyelőre a kezdeti - említettem már - szervezési nehézségekkel küzdünk, úgy hogy arra kérünk mindenkit, hogy egyelőre inkább ne személyesen, hanem levélben, vagy hogy ha valaki nem bíz a postában, akkor jöjjön ide és dobja be a levélszekrénybe. Inkább így, mint telefonon vagy személyesen, mert egyelőre sok gyakorlati nehézség van.

- Vadász János kiegészítene.

- Azt hiszem, nagyon fontos információ hallgatóink felé. Mint ahogy Juli is mondta, természetesen megtisztelve érzünk minden alkalmat, ha valaki felkeres bennünket. De nagyon sok esetben volt, hogy személyi problémák, családi veszekedések ügyében, vagy mit tudom, valaki tartozik valakinek. Nagyon kedves, hogy csöngetnek, akkor az ember kiszalad, közben másik telefonvonalon csüng valaki, valamit el kell intézni, udvariasan próbál az ember válaszolni, megnyugtatni, közölni, hogy ez nem a Szabad Európa Rádió feladata, ilyen nagyon tisztelendő, de ügyes-bajos kérdésekben ...

- Valóban nem, de talán ezt az igényt, ez az igény nagyon megtisztelő számunkra. (folyt.)

Item: 4949

Kiad sor: 09/29/1989 20:13:24

Om Fejléc: kiad rvk2024 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - SZER-iroda - 10. folyt.

Hír:

- Igen. Na most szeretném mindezt egy kicsit konkrétan feltenni. Számos potenciális előnyt kínál számunkra a budapesti iroda megléte. Szeretném, ha mindegyikötök kiválasztana egyet, amit nagyon lényegesnek tart, hogy melyik ez az előny, és mit kell tennünk azért, hogy ezt ki is tudjuk valóban aknázni.

- Hadd kezdjem egy politikai témával. Én azt hiszem, az, hogy itt ülünk Budapesten és innen mondjuk el a véleményünket, ez azzal az előnnyel kecsegtet, hogy látványosan meg tudjuk cáfolni azokat a híreszteléseket, véleményeket, melyek szerint nekünk politikai engedményt kellett tennünk annak érdekében, hogy ez az irodát megnyithassuk. Kérem hallgatóinkat, figyeljék a műsorainkat, füleljenek, hogy vajon történik-e hangváltás, vajon észlel-e politikai engedményt. Én nagyon merem remélni, hogy nem, hiszen ilyen megállapodás sem nyíltan, sem titkosan nem született.

- És nem is fogadhatott volna el a Szabad Európa Rádió.

- Potenciális előny az hiszem egyelőre a személyes ittlét. Nagyon más újságból olvasni, telefonon hallani, a másik rádióból hallani, hogy mi történik Magyarországon. És nekünk szaladgálni fel az 5. emeletre, ha elromlott a lift, és mosni kezét - harmincszor olyan gyakran, mint egy tisztább városban. És ezzel most igazán nem akarok rosszat mondani sem az országról, sem a városról, mindenki tudja, hogy ezek közös gondok, csak ezek a példák jutottak hirtelen eszembe.

A személyes találkozások, a beszélgetések, a mindennapi életben való részvétel, és ebből valószínűleg az a tapasztalat, amit az imént már hallottunk, hogy a nagypolitika nagyon fontos, de a hétköznapi kis gondok, azok töltik ki az emberek életét, és hogyha ezt a saját bőrünkön tapasztaljuk, akkor az még ha ellentmondásosan hangzik is, az az érzésem, hogy tágítani fogja a látókörünket. (folyt.)

Item: 4950

Kiad sor: 09/29/1989 20:16:10

Om Fejléc: kiad rvk2025 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - SZER-iroda - 11. folyt.

Hír:

- Ehhez csak csatlakozhatom. A mindennapi élettel való találkozás során hivatalokba, különféle helyekre való látogatás, beszélgetés, engedélyek beszerzése, bizonyos pecsétetek megszerzése, és információk, amit az ember lát nap, mint nap. Tehát kétségtelenül, hogy nekem az az érzésem, hogy az ittlétünk -

legalábbis az én személyemben - nem egy más Magyarországot mutat, amit én sejtettem. Én kintről az erdőt láttam. Most meglátom a fákat és a kettőt egyesítem, és valahogy az az érzésem, hogy a meglátásunk onnan kintről helyes volt.

- Igen. Most Lengyel Szaniszlónak szeretném ezt a kérdést elsősorban feltenni, de természetesen nyitott mindnyájótoknak.

Lengyel Szaniszló: A szerdai fogadáson - mint Ribánszky László osztályigazgató - a rövid beszédedben utaltál az úgynevezett második dimenzióra - ennek nevezted -, amit a budapesti iroda biztosít a Szabad Európa Rádió más kelet-európai országokba sugárzó adásai számára, és a Szabadság Rádió Szovjetunióba sugárzó soknyelvű adásai, osztályai számára. Miért fontos ez magyar szempontból ez a lehetőség?

- Erről én számos visszajelzést kaptam. Itt hivatalos és nem hivatalos körökben is az a vélemény, hogy bizonyos országok tömegtájékoztatása rendkívül hiányosan, vagy rendkívül irányzatosan tudósít mindenről, ami Magyarországon történik. Tehát vannak olyan országok, ahol az igazság feltárásában a Szabad Európa Rádió és a Szabadság Rádió még mindig monopóliuma van, olyan monopóliuma van, mint amilyen volt Magyarországon az ötvenes-hatvanas években.

És hogy ez nem légből kapott elképzelés volt, azt mi sem példázza jobban, mint az, hogy mielőtt bejöttünk ide a stúdióba, éppen beleütköztünk cseh osztályunk budapesti külső tudósítójába, aki éppen innen küldött cseh nyelven egy anyagot valamiféle magyarországi eseményről - azt hiszem, a parlament ülészakáról. (folyt.)

Item: 4951

Kiad sor: 09/29/1989 20:18:41

Om Fejléc: kiad rvk2026 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - SZER-iroda - 12. folyt.

Hír:

- És végül: a rádióink megítélése a magyar társadalom szemében, ez az évtizedek során kialakult és persze változott kép, de sok tekintetben hagyományos kép, ez hogyan változhat? Most gondolok a magyar társadalomra általában, és rendszeres hallgatóinkra különösen. Hogyan változhat ez a kép annak révén, hogy irodánk működik Budapesten?

- Talán attól függ, hogy milyen műsorokat fogunk a következőkben csinálni.

- Ez biztos.

- Én úgy érzem - Vadász János -, hogy az itteni tapasztalataink egybecsengenek tekintetben, hogy eddig is meg kellett küzdenünk a hallgatókért, de ebben a kompetitív környezetben, amelyben remélhetőleg ez a rádió és ez a stúdió működni fog, minden nap és minden órában, újra és újra meg kell küzdenünk a hallgatóinkért. Azt

hiszem, hogy e téren ma sokkal nagyobb a felelősségünk, mint két hónappal ezelőtt, nem is beszélve arról, mint fél évvel vagy egy évvel ezelőtt.

- Ehhez csak a beszélgetések és információk során csakis csatlakozhatok. És azt hiszem, vannak olyan fehér területek, ahová nem tudom, bent van-e a Szabad Európa Rádió - nyilván más rádiók mellett. Említettem vidéki utamat. Én megdöbbenem azon, hogy bizonyos területeken, mondjuk Kelet-, Északkelet-Magyarország felé menve, átmész kocsival falvakon, községeken, minden 10 ház közül csak kettőn van tv-antenna. Mi azt hittük kint, hogy telítettség van - mondjuk a televízió, ami kétségtelenül, mert mozog a kép a legnagyobb úgynevezett ellensége a szónak és a betűnek.

Itt is van megint egy fehér folt, ahová jó műsorpolitikával, ügyes szerkesztéssel betörhet és hallgatókat szerezhet a rádió.(folyt.)

Item: 4952

Kiad sor: 09/29/1989 20:21:02

Om Fejléc: kiad rvk2027 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - SZER-iroda - 13. folyt.

Hír:

- Talán megragadom az alkalmat, hogy magam is a hallgatókkal együtt itt most megtudjak valamilyen újdonságot a kollégáktól arról, hogy mi újság, sugározhatunk-e és mikor URH-hosszon, mert annak sokkal jobb a vétele.

- Ha erre konkrét választ tudnék neked adni, akkor ezt már megadtam volna magánbeszélgetésben. A téma napirenden van, de egyelőre semmi konkrétumot nem tudok erről.

- És végül: az úgynevezett hivatalos Magyarországhoz való viszonyunk - bár a jövőben és remélhetőleg a közeljövőben ez már, ez a fogalom meg fog változni -, de pillanatnyilag egy hivatalos Magyarországhoz való viszonyunkban jelent-e változást az iroda megnyitása?

- Szerintem feltétlenül kell, hogy változást jelentsen. És például a mai nap számomra abból a szempontból volt rendkívül tanúságos, hogy ismét szembe találtam magam azzal, hogy még milyen sok görcsoldó tevékenységre van szükség. Jóllehet a magyar tömegtájékoztató szinte teljes méllbőségben képviseltette magát a tegnapi fogadásunkkon. A mai napilapokban például egy fél sorral nem tettek róla említést, a televízió is, amely ugyan kint volt egy stábbal, a későesti hír adásában egy két soros, vagy két mondatos beolvasott hírrel említette azt, hogy a Szabad Európa Rádió irodát nyitott Budapesten.

Tehát azt hiszem, a hivatalos Magyarországnak még igen sok tennivalója van atéren, hogy felülvizsgálja a saját magatartását a Szabad Európa Rádióval kapcsolatban.

- Szeretnék kiegészítésképpen valamint mondani. Itt a hivatalos politikai Magyarországról van szó.

- A politikai Magyarországról. (folyt.)

Item: 4953

Kiad sor: 09/29/1989 20:22:34

Om Fejléc: kiad rvk2028 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - SZER-iroda - 14. folyt.

Hír:

- Én találkoztam minden nap az ügynevezett hivatalos Magyarországgal hivatalokban, hiszen egy irodát beindítani sokrétű problémával párosul. Mindenütt a legnagyobb rokonszenvvel, barátsággal fogadtak bennünket.

- Kedves hallgatóink! Tehát a felavatás megtörtént most ezen beszélgetésünk formájában is. Számunkra a rádiós munka, a tájékoztatás hétköznapijai következnek, többek között budapesti irodánkon keresztül. Tehát legközelebb már időszerű politikai témáról beszélgetünk, amikor kapcsoljuk a budapesti stúdiót.

Megköszönöm a részvételeket. Kedves hallgatóim! A viszonhallásra jövő héten. +++